

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Způsob výpočtu jednotkových cen a povinnost uveřejnění

Povinnost uveřejňovat smlouvy upravená zákonem č. [340/2015](#) Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZRS) je přes svou relativně ustálenou praxi stále zdrojem nevyřešených výkladových otázek. Zejména v oblasti výjimek z povinnosti uveřejnění není jednotný názor na aplikaci některých pojmů.

Nyní konkrétně píšu o výjimce podle § 3 odst. 2 písm. b) ZRS, přesněji o její části – sousloví *způsob výpočtu jednotkových cen*. Tato výjimka je v některých případech používána k odůvodnění anonymizace jednotkových cen ve výkazech výměr nebo v položkových cenících s tím, že se jedná o výpočet celkové ceny plnění, a tedy o způsob výpočtu jednotkových cen. V praxi někdy uplatnění této výjimky vypadá tak, že je celý sloupec s uvedenými cenami anonymizován a pouze na konci příslušné tabulky je uvedena cena celkem. Je tento postup správný?

Názor Nejvyššího správního soudu

Touto otázkou se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. *3 As 94/2021 - 50* ze dne 12. července 2023, když řešil kasační stížnost proti rozhodnutí o přestupku podle § 269 odst. 2 zákona č. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZZVZ), který byl spáchán nesplněním povinnosti uveřejnit smlouvu v ZZVZ stanovené lhůtě. Konkrétně nebyly uveřejněny všechny změnové listy k dodatku ke smlouvě o dílo.

Soud zde zkoumal, zda nedošlo ke splnění povinnosti uveřejnit smlouvu podle ZZVZ jejím uveřejněním v registru smluv podle ZRS. ZZVZ totiž umožňuje neuveřejnit smlouvu včetně všech jejích změn a dodatků, pokud již byla uveřejněna v souladu se ZRS. Proto soud zkoumal možnost neuveřejnění některých příloh smlouvy z titulu výjimky spočívající v anonymizaci *způsobu výpočtu jednotkových cen*. Protože změnové listy obsahovaly mimo jiné textovou část obsahující odůvodnění provedených změn, nebylo podle soudu možné tuto výjimku vztáhnout na změnový list jako celek. Tu bylo možné aplikovat pouze na seznam jednotlivých rozpočtových položek.

Argumentace stěžovatelky směřovala k podřazení změnových listů pod výše uvedenou výjimku, neboť tyto neobsahovaly žádné dodatečné smluvní podmínky a tím tedy neměnily smlouvu.

Soud vycházel z důvodové zprávy k ZRS, ze které dovodil, že *pod pojem „způsob výpočtu jednotkových cen“ lze tak v souladu s výše uvedeným podřadit dokumenty technického charakteru, tedy určitý položkový rozpočet či jiný matematický postup, na jehož základě dodavatel dospěl za použití jednotlivých cen za jednotku k celkové ceně za produkty či za službu*. Dále soud přihlédl k definici pojmu jednotková cena v § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. [235/2004](#) Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož se *jednotkovou cenou rozumí cena za jednotku množství zboží nebo cena za službu*.

Výjimku z povinnosti uveřejnění tedy nebylo možné vztáhnout na celý změnový list, neboť odůvodnění provedených změn nelze podřadit pod matematický postup. Odůvodnění změnových listů naopak podává klíčovou odpověď na otázku, proč došlo ke změně dříve schváleného rozpočtu

sjednaného v původní smlouvě o dílo. Uveřejnění těchto informací bylo tedy nezbytné pro účinnou kontrolu veřejnosti nad vynakládáním veřejných prostředků a je plně v souladu s cílem a účelem ZRS.

Názor ÚOHS

Předseda ÚOHS se uplatněním stejné výjimky zabýval v rozhodnutí o rozkladu č. j. ÚOHS-35389/2023/161 ze dne 19. září 2023.

Zde se ÚOHS zabýval možným spácháním přestupku podle § 269 odst. 2 ZZVZ, ke kterému mělo dojít uveřejněním smlouvy na profilu zadavatele a o den později i v registru smluv, v obou případech bez příloh. Konkrétně se jednalo o možnosti aplikace výše uvedené výjimky v souvislosti s neuveřejněním přílohy - výkazu výměr. Předseda ÚOHS zvažoval, zda lze výkaz výměr zahrnout pod pojem způsob výpočtu jednotkových cen.

Smlouva byla podle vyjádření zadavatele uveřejněna s využitím výjimky podle § 3 odst. 2 písm. b) ZRS, která se podle jeho názoru vztahuje mimo jiné na výkaz výměr jako na způsob výpočtu jednotkových cen.

Protože ÚOHS není povolán provádět výklad neurčitých právních pojmů, obrátil se s žádostí o výklad tohoto pojmu na tehdejšího gestora předmětné právní úpravy. Ten však neposkytl jednoznačnou odpověď. Z důvodu pochybnosti o výkladu neurčitého právního pojmu se tedy předseda ÚOHS rozhodl v souladu se zásadou *in dubio pro reo* pro výklad příznivější pro obviněného. Dále pak uvedl, že pokud v budoucnu dojde k vyjasnění neurčitých právních pojmů, bude toto vyjasnění zohledňováno v budoucích rozhodnutích.

Předseda ÚOHS při svém rozhodování posoudil i možný dopad výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu na posuzovanou věc, který však podle jeho názoru nebyl zcela přiléhavý aktuálně řešené situaci.

Jak to bude dál?

Je tedy pojem způsob výpočtu jednotkových cen možné použít jako důvod pro anonymizaci přílohy smlouvy označené jako výkaz výměr nebo jednotkových cen uvedených v ceníku? V soudním řízení předcházejícím výše uvedenému rozsudku Nejvyššího správního soudu uvedl krajský soud, že výjimka ze ZRS byla správně aplikována pouze ve vztahu k jednotlivým rozpočtovým tabulkám. Nejvyšší správní soud pak uvedl, že se výše uvedená výjimka vztahuje *pouze na matematický postup, na jehož základě dodavatel dospěl za použití jednotlivých cen za jednotku k celkové ceně za produkty či za službu*. ZRS přitom výslovně hovoří o způsobu výpočtu.

Předseda ÚOHS pak zastavil správní řízení o přestupku spočívajícího v neuveřejnění výkazu výměr odůvodněného aplikací výjimky podle ZRS. Toto rozhodnutí však nelze brát jako posvěcení aplikace výjimky, když z odůvodnění rozhodnutí o rozkladu je zřejmé, že každý případ bude posuzován individuálně.

Jak tedy správně uveřejnit smlouvu s uvedením jednotkových cen, tak, aby se zadavatel vyhnul případnému spáchání přestupku podle § 269 odst. 2 ZZVZ?

S ohledem na § 8 odst. 4 ZRS lze uveřejnit smlouvu v registru smluv a tím splnit povinnost podle § 219 odst. 1 ZZVZ. ZRS přitom upravuje řadu výjimek, které uveřejnění smlouvy výrazně ulehčují. K jejich aplikaci je ovšem nutné přistupovat obezřetně. Nelze na základě naplnění výjimky pouze pro část přílohy smlouvy nepublikovat celou přílohu. Proto doporučuji anonymizovat vždy pouze matematický postup a jakoukoliv smlouvu vysvětlující nebo doplňující textovou část přílohy uveřejnit.

Mgr. Milan Zeman

e-mail: ixix@post.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)